

KÜMELENEREK ÜRETİM TEMELLİ STRATEJİK PLAN VE PROGRAM Nedir ve Neden Önemlidir?

AHİSİAD

Ahi Sanayici ve İşadamları Derneği

Gündem

- Kalkınmanın Temel Boyutları
- Rekabetçilik
- Kümelenme
- Stratejik Plan ve Uygulama Programınının Aşamaları

«İnsan medeni yaratıldığı için topluluklar halinde kümelenip ihtiyaçlarını karşılayarak yaşar».

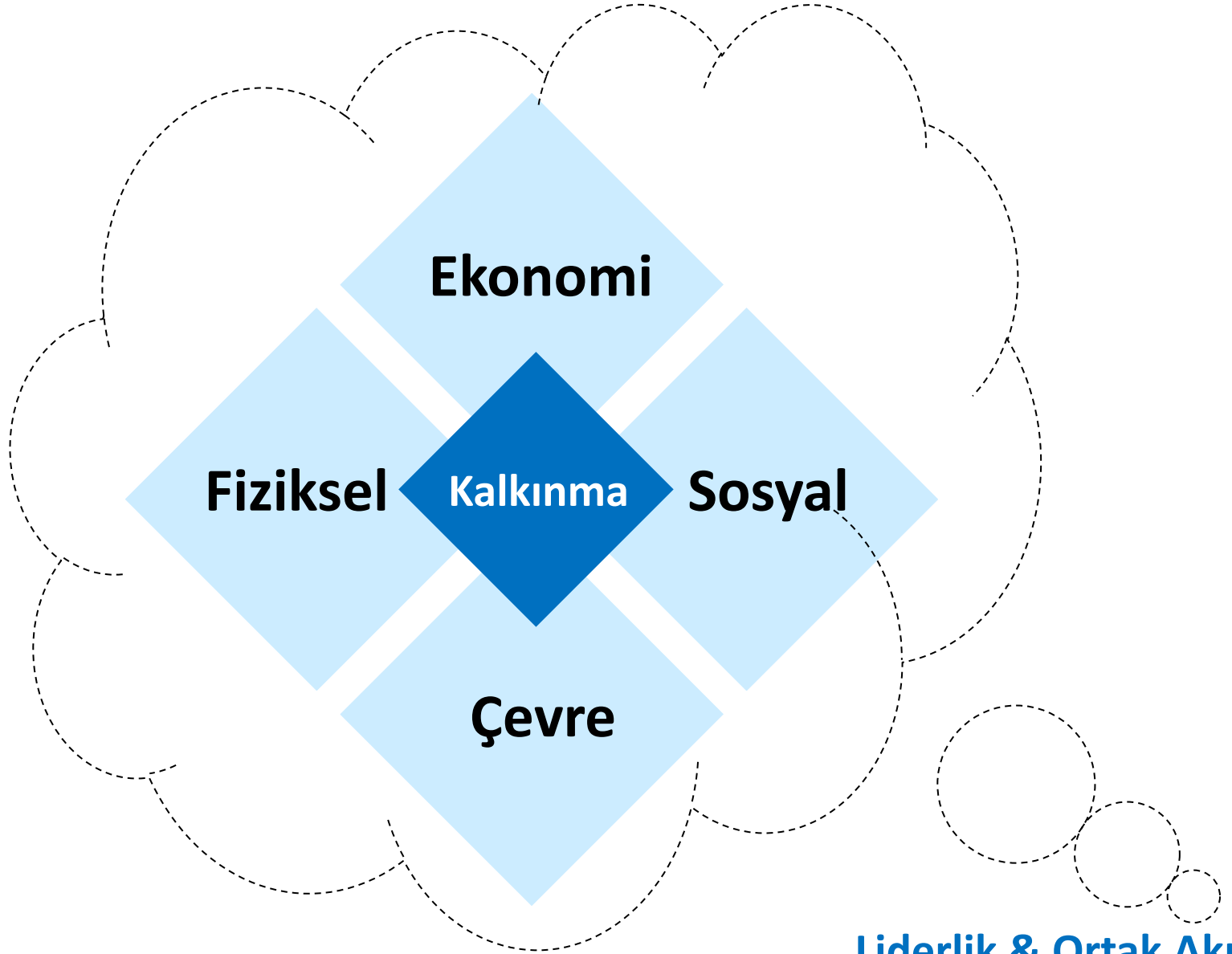
Ahi EVRAN.

“İnsanlardan her biri kendisine ve diğerlerine kifayet edecek surette mâiş bir işle (meslekle) iştigal edip sonra sa’ylerinin (emeklerinin) semeresini (ürünlerini), aralarında mübadele suretiyle paylaşmak için cündaşlarıyla toplanıp temeddün etmeye (kümelenmiş topluluklar halinde medeni yaşamaya) mecbur olmuşlardır” “ilimleri, insanların maişetlerindeki zaruretler/ihtiyaçlar doğurmuştur»

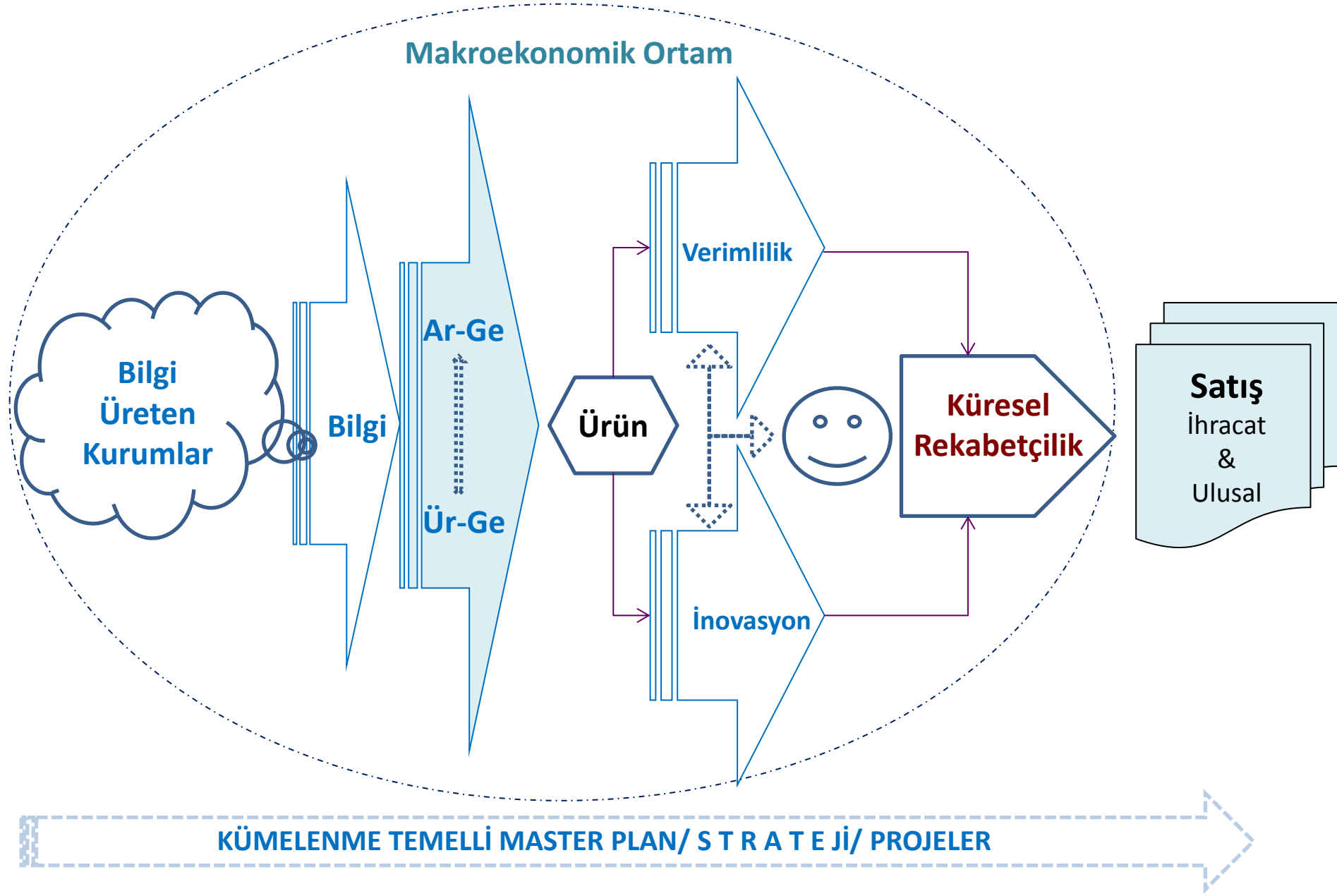
BİRÜNİ.

Kalkınmanın Temel Boyutları

Kalkınmanın Temel Boyutları

Ekonomik Kalkınma Süreci

Ekonomik Kalkınma Politikası

Eşitlik İlkesinden Rekabetçilik Yaklaşımına Geçiş ve Çağdaş Kalkınma Politikalarına Etkisi

Geleneksel Kalkınma Politikası
(Eşitlik İlkesi)

Çağdaş Kalkınma Politikası
(Rekabetçilik İlkesi)

Sonuç

Geleneksel Kalkınma Politikası yaklaşımı ile **dengeli** bir biçimde birçok bölgeye dağıtılan büyük miktarda devlet yatırımları **ekonomik ivmeyi** sağlayamamıştır!!!

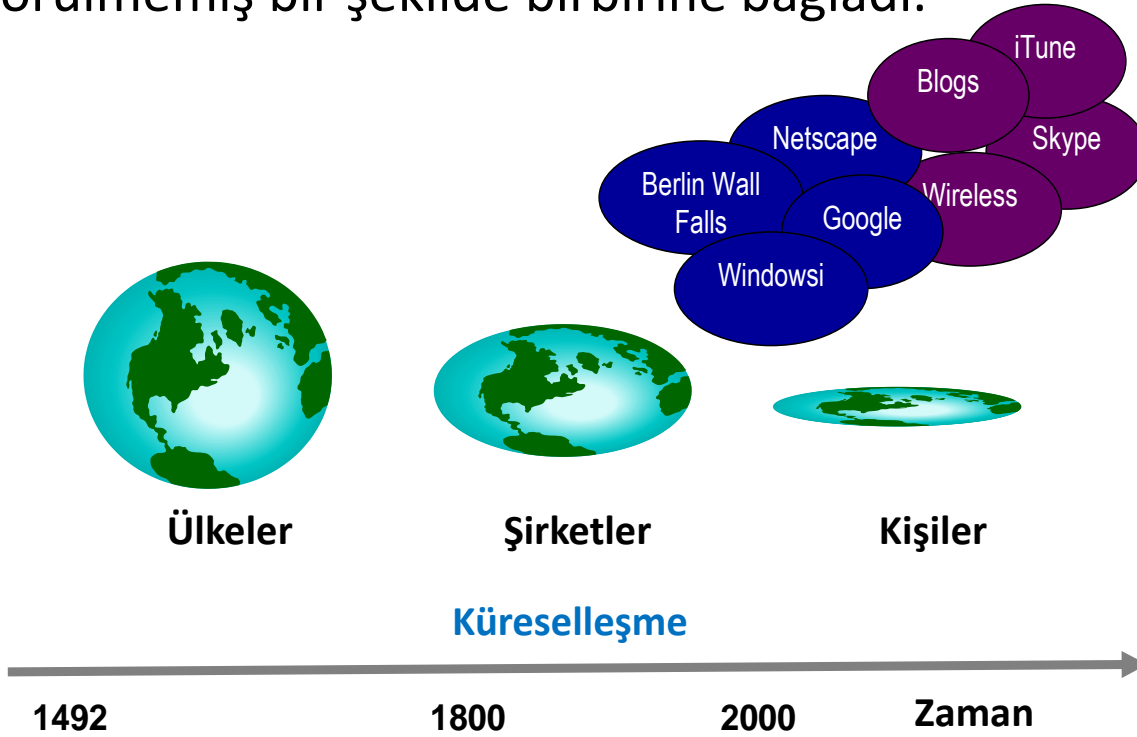
Rekabetçilik

Küreselleşme ???

Küreselleşme;

ülkeleri, şehirleri, kurumları ve insanları tarihte görülmemiş bir şekilde birbirine bağladı.

Sermayenin, mal-hizmetin, insanın ve kültürün akışkanlığını artırarak uluslararası bir nitelik kazanması ve buna bağlı olarak ekonomik, sosyal ve siyasal alanda tek bir mekan haline gelmesi....

Sanayi devrimi sonrası dönüşüm sürecinde, teknolojiye gelişmelerle mal ve hizmetlerin uluslararası düzeyde yaygınlaştırılması ile etkin olmaya başlamış, iletişim artmıştır (facebook'ta 1 milyara yakın üye var, faks makinesinin icadından sonra dünya ticareti 20 kat arttı).

Küreselleşme !!!

Toplumlar, küreselleşen ve öğrenen ekonomiler ile yüz yüze....

- Serbest Piyasa Ekonomisi
- Özelleştirme
- WTO/ Bölgesel Ticaret Antlaşmaları
- Teknolojik Değişimler
- Merkezi Planlamadan Geçiş

Communication/
Connection
İletişim

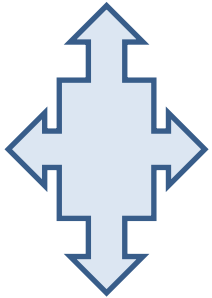
Change
Değişim

?

Consolidation
Bütünsellik

Collaboration
&
Cooperation
**İşbirliği
& Güçbirliği**

Clustering
Kümelenme

Corporate
Governance
Şeffaflık

Community
& Sosyal
Network
**Sivil
Toplum**

Creative
Class
**Yetenekli
Sınıf**

Climate
İklim

Küreselleşme çağında öne çıkan anahtar kavramlar...

Küreselleşme !!!

Küreselleşme çağının en önemli mirası rekabetçilik

- Makro düzeyde (Ulusal)
- Mezo düzeyde (Kentsel/ Sektörel/ Bölgesel)
- Mikro düzeyde (Firma)

Günümüzde geleneksel kalkınma programlarının geçerliliğini yitirmeye başlaması ile Bölge Rekabetçiliği kavramının öne çıktığı görülmektedir.

Competitiveness has become an increasing concern in an era of globalization

Günümüzde geleneksel kalkınma programlarının geçerliliğini yitirmeye başlaması ile Kent Rekabetçiliği kavramının öne çıktığı görülmektedir.

Ulusal Düzeyde Rekabetçilik ve Kalkınma

SONUÇ

2023 Vizyonu
Rekabete Dayalı Ekonomik Kalkınma

Türkiye'nin 2023 vizyonu için koyduğu hedefleri yakalayabilmesi için, kümelenerek üretime dayalı, verimlilik esaslı, yüksek katma değerli ürün ve hizmetler üretilmesi zorunlu hale gelmiştir.

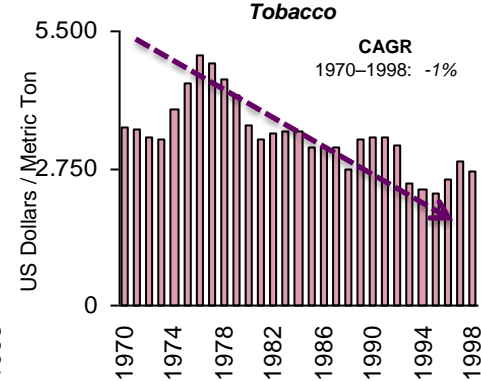
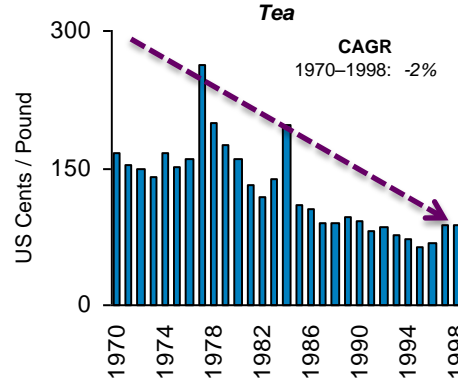
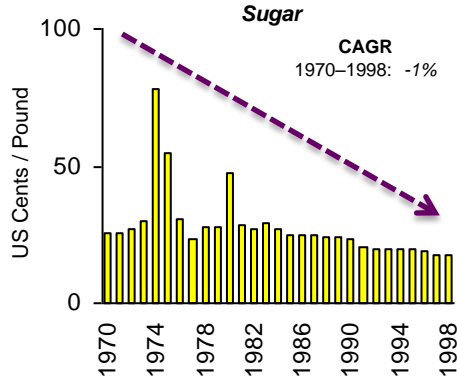
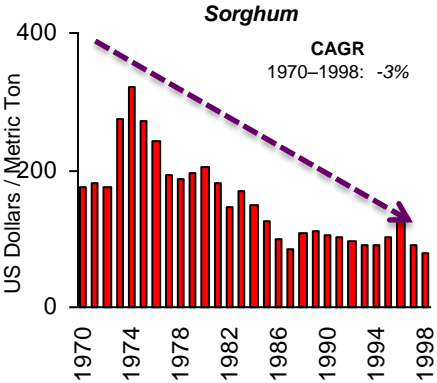
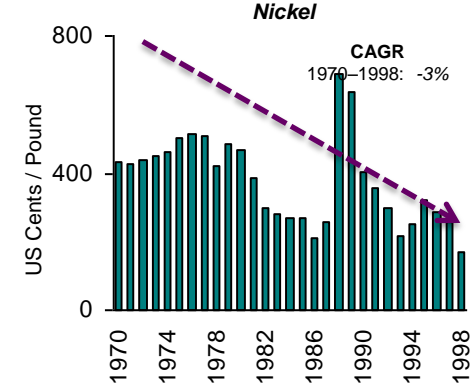
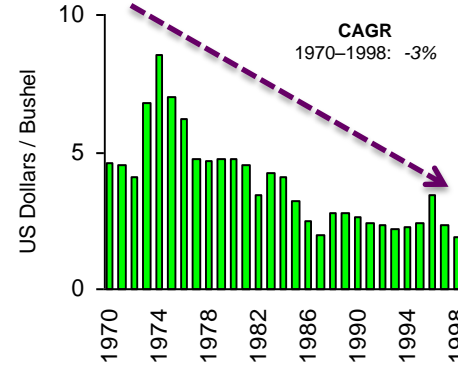
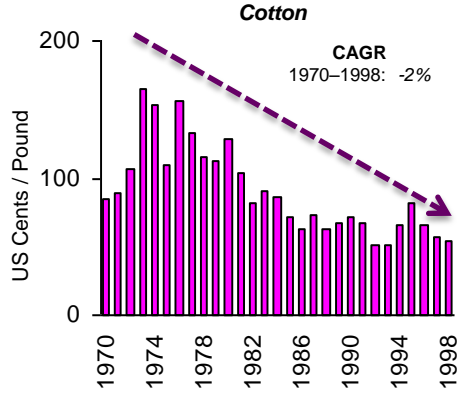
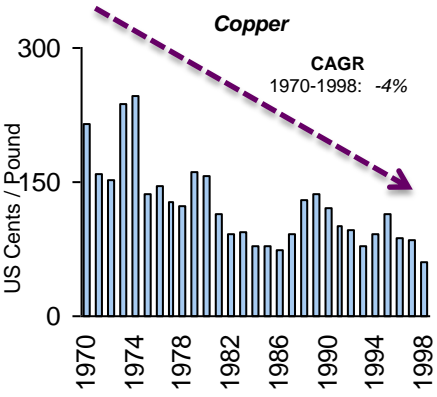
Bunu gerçekleştirmenin yegane yolu ise, bilgiyi üretmek; buna bağlı Ar-Ge'ye dayalı ve yenilikçi ürün ya da hizmetlerin geliştirilmesi ile birlikte ekonomiye yapılacak katma değer artırılması ile mümkündür.

Rekabetçilik Ne Değildir !!!

✓ **Zengin ve geniş doğal kaynaklar değildir.....**

Örneğin, İtalya, İsviçre, Almanya, Japonya ve Güney Kore dünyanın en zengin doğal kaynaklarına sahip değildir, ama yine de yaşam standartlarının devamlı arttığı ekonomik yönden zengin ülkelerdir.

Rekabetçilik Ne Değildir !!!

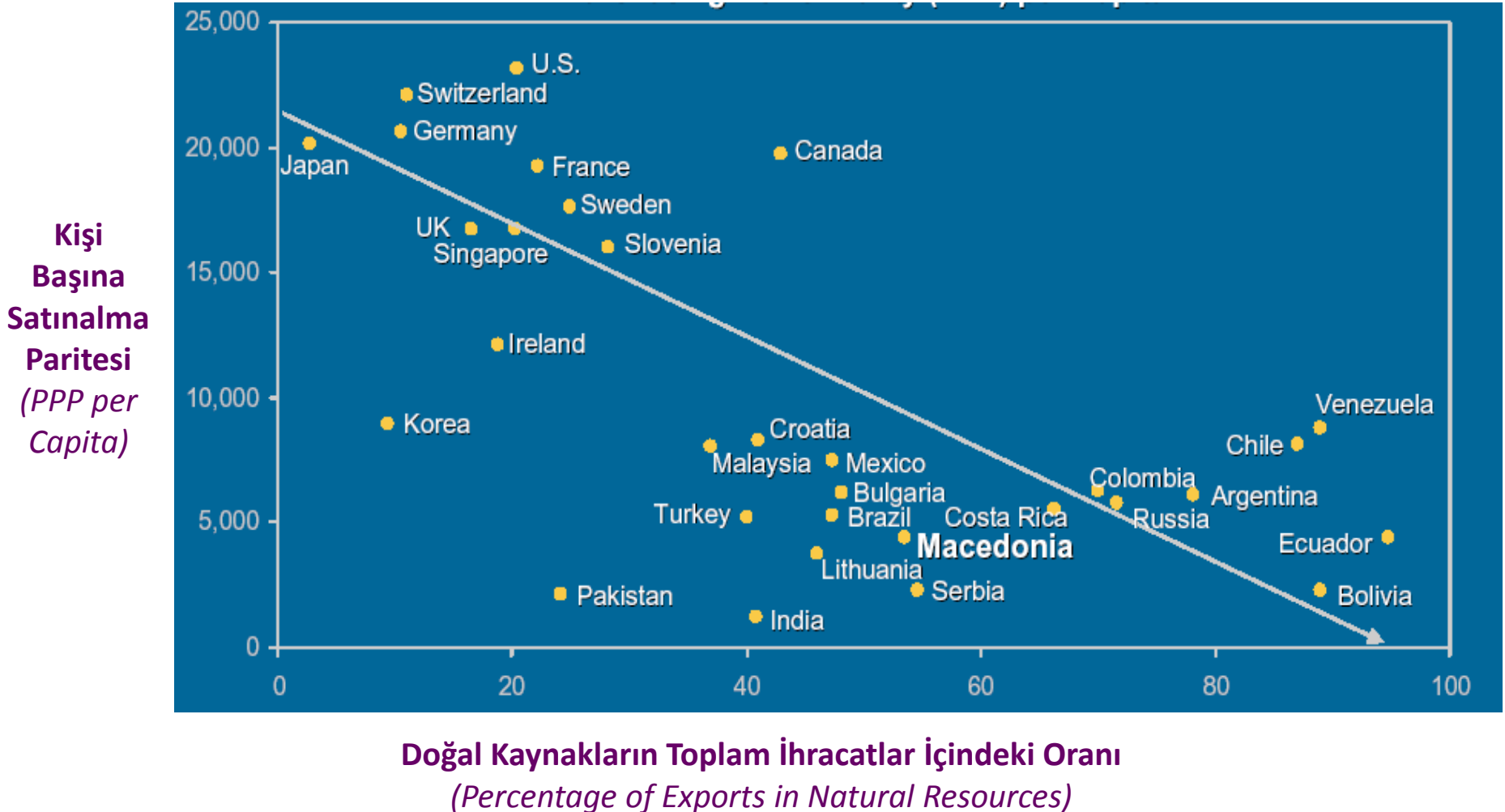

**Doğal kaynaklara bağlı zenginlik stratejisi
artık ülkeleri zengin etmemektedir**

Rekabetçilik Ne Değildir !!!

Ülkelerin Doğal Kaynaklarının İhracatlardaki Oranlarının Kişi Başına Satınalma Paritelerinin Karşılaştırılması

(Percentage of Nation's Exports in Natural Resources Versus Purchasing Power Parity (PPP) per Capita)

Rekabetçilik Ne Değildir !!!

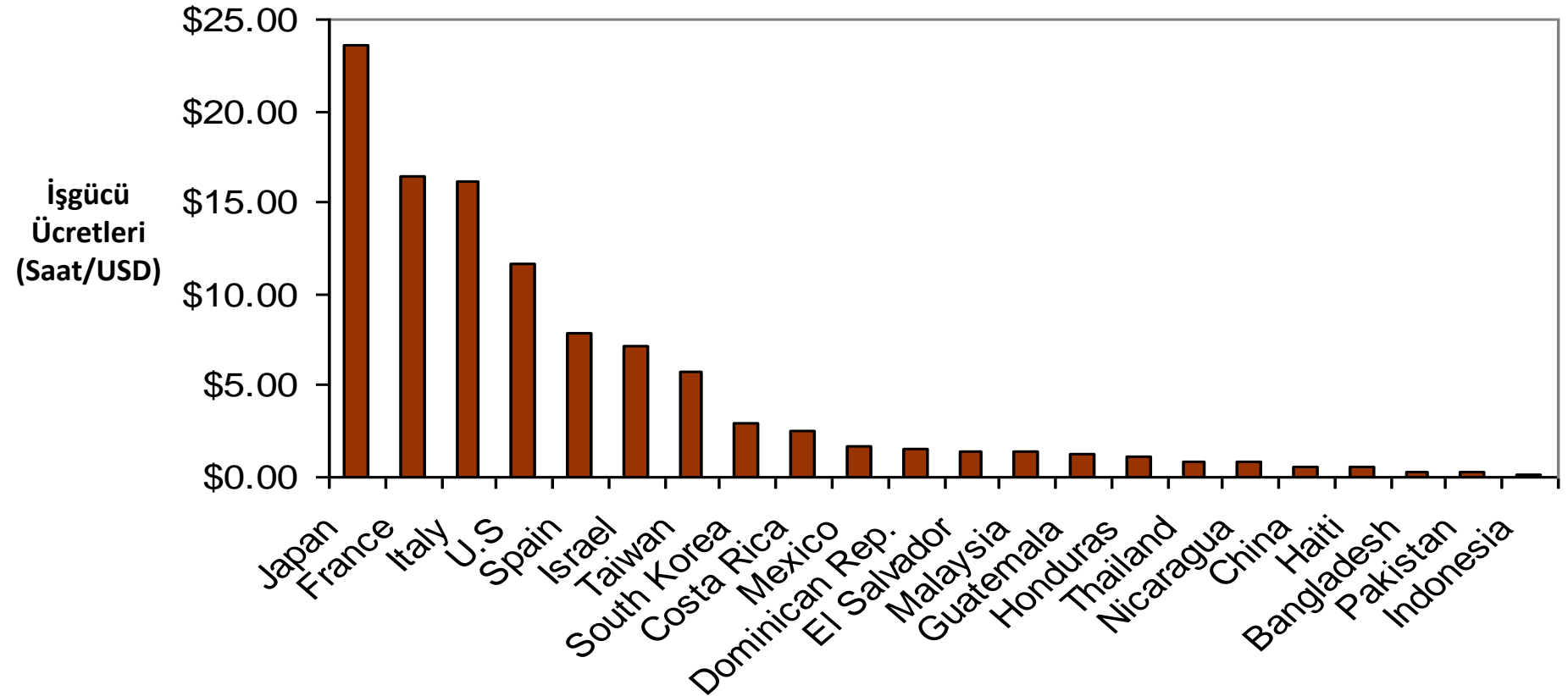
- ✓ **Ucuz işgücü de ulusal rekabet gücü olarak tercüme edilemez.....**

Nitekim emeğin Afrika, Çin hatta Türkiye, Meksika ve Hindistan gibi ülkelere göre pahalı olduğu Almanya, İsviçre ve İsveç'in rekabet gücünün daha yüksek olduğu görülmektedir. Kaldı ki, yaşam standartlarının yükselmesi ücretlerin de yükselmesi anlamına gelmektedir.

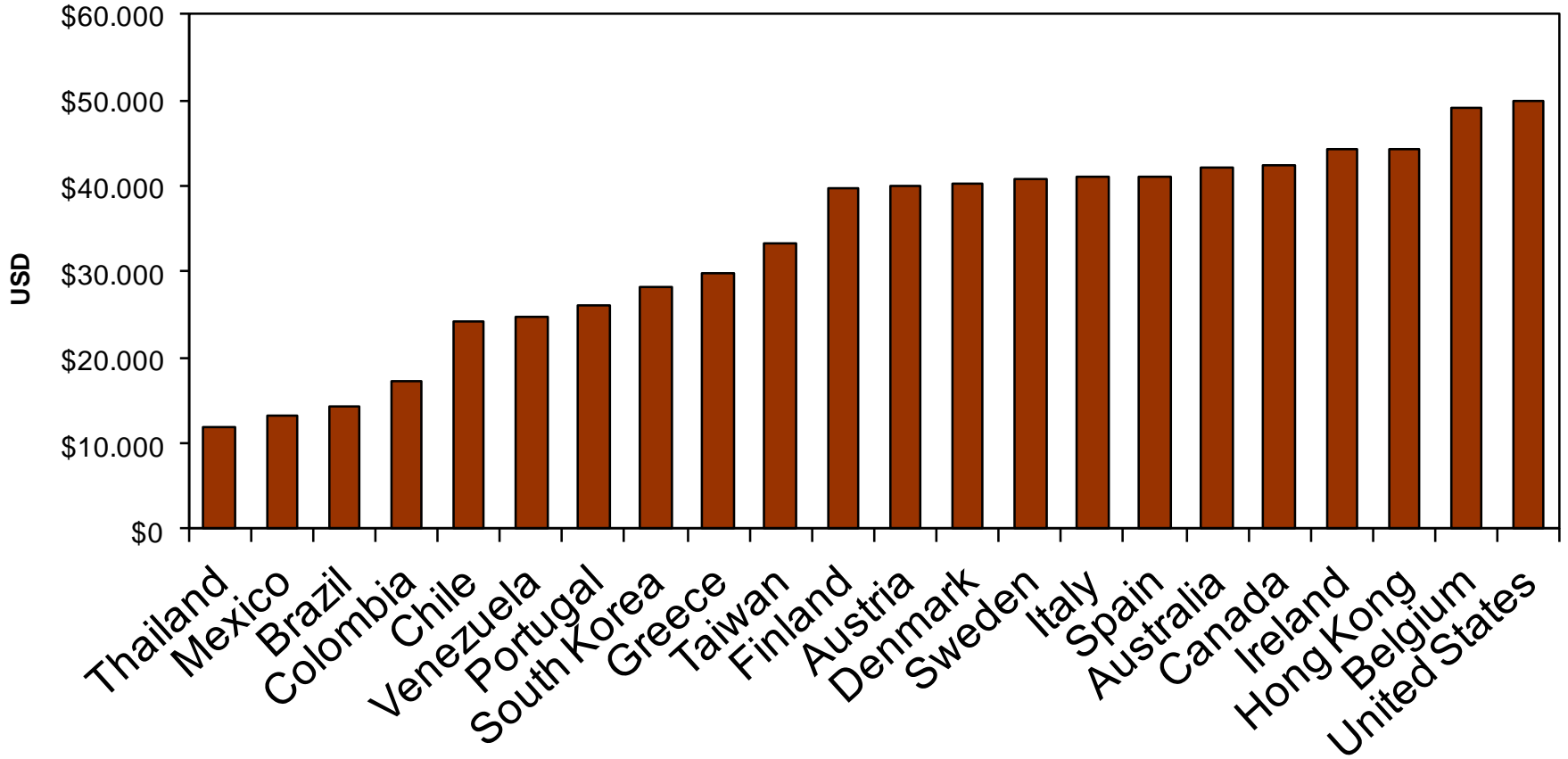
Rekabetçilik Ne Değildir !!!

Düşük Ücrete Bağlı Düşük Maliyet Stratejisi Sürdürülebilir bir Rekabet Avantajı Sağlamamaktadır!

Rekabetçilik Ne Değildir !!!

İşgören Verimliliği/Çalışan Başına Katma Değer

Rekabetçilik Ne Değildir !!!

- ✓ **Korumacı politikalar ve devlet teşvikleri de rekabet gücünü sağlamayı garantilemez.....**

Teşviklerin asgari seviyelerde olduğu Almanya'nın dünya ihracatındaki payı giderek artmıştır.

Diğer yandan İtalya'daki sektörel teşviklerin etkisiz kalmasına rağmen, İtalya'nın da dünya ihracatından aldığı pay yükselmiştir.

Rekabetçilik Ne Değildir !!!

- ✓ **Bu tespitler akla başka bir soruyu getirmektedir:**
Uluslararası rekabetçilik gücü, ülkelerde süregelen farklı yönetim ve organizasyon uygulamalarından mı kaynaklanmaktadır?

Pek öyle de değil. Keza, İtalya'daki verimli ayakkabıcılık ve tekstil sektörünün büyük bir kısmı aile firmalarından oluşmaktadır. Halbuki, verimliliği sağlayan bu yapının ABD'deki uçak yapım sektörü, İsviçre'deki ilaç sektörü veya Almanya'daki otomotiv sektöründe pek de başarılı olacağı söylenemez.

Kümelenme

TARİHİ SÜREÇTE KÜMELENEREK ÜRETİM TEORİSİ VE UYGULAMASI İSLAM DÜNYASINDA ORTAYA ÇIKMIŞ ve GELİŞTİRİLMİŞTİR

Medeni yaratılan insanın ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla topluluklar kurarak, kümelenerek yaşaması tasavvuru/teorisi üzerine İslam dünyasında bilim alanında çok önemli tanımlamalar, çalışmalar yapılmıştır.

Özellikle önce 850-1050 yılları arasında Farabi'nin tarif ettiği "fazıl şehir" ve "fazıl devlet"e ulaşılması, müteakiben İbni Sina'nın tarif ettiği "sosyal topluluk"a ulaşılması ve Biruni'nin tarif ettiği "medeniyet"e ulaşılması teorileri daha sonra 1050-1400 yılları arasında Gazali, Fahreddin Razi, İbnül Arabî, Ahi Evran, Nasuriddin Tusi başta olmak üzere İslam dünyasında geliştirilerek nihayet 1400'lerin başında bu geliştirilmiş teorilerin birleştirilerek İbni Haldun'un "ümran İlmî" tasavvuru/teorisine dönüşmesi, kümelenerek üretim teorisinin ana kaynaklarını oluşturur.

AHI EVRAN

1171-1261

İslam Dünyasında Kümelenme Konusunda Bilim Alanındaki Önemli Gelişmelerle Birlikte Üretimde Sektörel Kümelenme Uygulamasını Keşfeden ve 1200 Yılı Başlarından İtibaren Sanayi Birlikleri Kurarak Anadolu Sanayi Devrimini Başlatan Ahi Evran'dır.

Batıda Kümelenme Teorisini Rekabet Avantajı Teorisi İle Birlikte 1985'lerden itibaren İleri Süren İse Michael Porter'dır

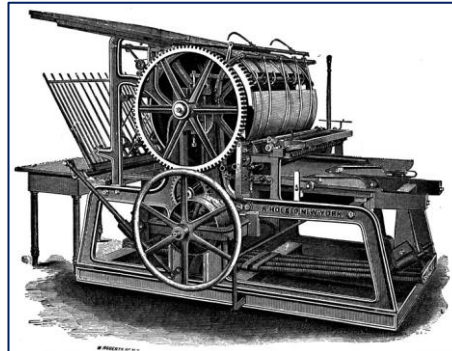
- ✓ Küreselleşme, şirketlerin uluslararası başarı elde etmelerindeki ulus ve yerleşim yeri kavramlarının rollerini azaltmış mıdır?
- ✓ Neden belli bir ulustaki şirketler belirli endüstri ve sektör içinde uluslararası başarı gösterebiliyorlar da diğer uluslardakiler bu başarıyı gösteremiyor?
- ✓ Niçin Afrika, bazı Arap ülkeleri, doğu bloku ülkeleri varken neden ABD, Almanya ve Japonya gelişmiş ekonomilere sahip?
- ✓ Başarılı ekonomilerin arkasındaki güç nedir?

Kümelenme/Rekabet Avantajı Teorisini Açıklayan Sorular

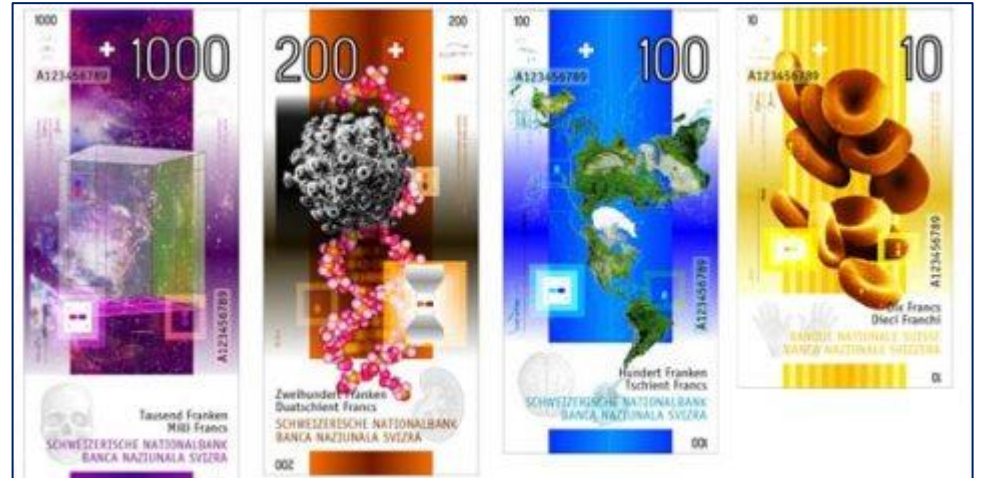
- ✓ **Almanya**'nın, matbaa makineleri, lüks arabalar ve kimyasallar alanlarında dünyanın birçok lider üreticisine neden ev sahipliği yaptığını nasıl açıklayabiliriz?

Kümelenme/Rekabet Avantajı Teorisini Açıklayan Sorular

- ✓ Neden küçük **İsviçre** çikolata, ilaç ve uluslararası ticarete liderler için merkez konumundadır?

Kümelenme/Rekabet Avantajı Teorisini Açıklayan Sorular

- ✓ Neden ağır iş makineleri ve madencilik teçhizatlarında lider firmalar **İsveç**'te kurulmuşlardır?

Kümelenme/Rekabet Avantajı Teorisini Açıklayan Sorular

- ✓ Neden **İtalyan** şirketleri, deri, seramik çinileri, kayak botları, makine-teçhizat, hazır giyim ve fabrika otomasyon ekipmanları alanlarında çok güçlüdür?

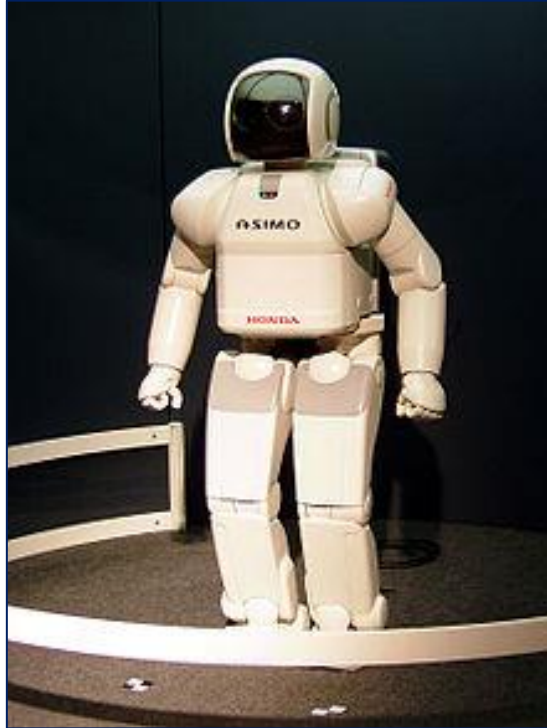
Kümelenme/Rekabet Avantajı Teorisini Açıklayan Sorular

- ✓ Neden **Amerika**, bilgisayar, yazılım, kredi kartları ve sinema filmleri alanlarında önde giden uluslararası rakipler ortaya çıkarmıştır?

Kümelenme/Rekabet Avantajı Teorisini Açıklayan Sorular

- ✓ **Japon** şirketlerini elektronikte, kameralar, robotlar ve faks makineleri alanlarında üstün kılan şey nedir?

SONY

ソニー株式会社

Kümelenme/Rekabet Avantajı Teorisini Açıklayan Sorular

- ✓ Eğer bir ülkede belirli bir segment ya da endüstri dünya lideri olmuş ise arkasında **kümelenmelerin varlığını** arayın!
- ✓ Bir yerde bir şekilde endüstriyel kümelenmeler oluşur ve sektörler bu kümelenmeler etrafında gelişir.
- ✓ Bu ülkelerin, başta işgücü maliyetleri olmak üzere bazı dezavantajlarına rağmen başarılı bir performans gerçekleştirmiş olmaları, **planlanmış bir kümelenme stratejisi** ile geliştirilen sektörlerin, küresel ölçekte rekabet edebilir hale gelebildiğini ispat etmektedir.

Kümelenme!!!

Belirli bir coğrafi bölgede faaliyet gösteren bir sektörün değer zincirinde yer alan oyuncuların, birbirleri ile karşılıklı işbirliği içinde ve birbirlerine katma değer ekleyerek mal ve/ veya hizmet ürettikleri sektörel yapılanma...

Burada temel amaç, kümelenme oyuncularının bir orkestranın üyeleri gibi uyum içinde aynı hedefe yönelik etkin (*effective*) ve verimli (*efficient*) olarak yönlendirilmesi ve rekabetçilik güçlerinin artırılmasıdır. Eksik ve/veya aralarında iletişim yokluğu/bozukluğu olan kümelenmenin rekabet gücü de o oranda zayıf olmaktadır....

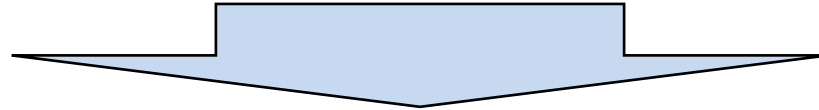

Kümelenme!!!

Kümelenme!!!

- ✓ Organize sanayi bölgesi (OSB) değildir!
- ✓ Aynı işi yapanların yan yana faaliyet göstermesi değildir!
- ✓ Kamuya bağlı bir sektörleşme değildir!
- ✓ Bir bilim parkı veya teknoloji parkı gibi emlak oluşumu değildir!
- ✓ Bir serbest bölge veya teknoloji geliştirme bölgesi değildir!
- ✓ Rekabet gücünü artırmak için sihirli bir formül değildir!
- ✓ Sektörel yığılma değildir!
- ✓ Kümeleşme değildir!

Firmalara dış kaynakları aracılığı ile rekabet avantajı kazanmaları konusunda gerekli altyapının oluşturulmasını sağlayan kümelenme yapıları, aslında **değer zincirinin** sistemik ve sistematik bir şekilde yönetilmesidir...

Kümelenmenin Faydaları!!!

Geleneksel Sanayi Politikası

- Arzu edilen sektörleri hedef alır
- Yerli şirketlere odaklanır
- Rekabete müdahale eder
(*korumacılık, sektör promosyonu, teşvik yardımları*)
- Ülke seviyesinde merkezi kararlar

Rekabeti Bozucu

Kümelenmeye Dayalı Sanayi Politikası

- Her kümelenme zenginleşmeye katkı yapar
- Yerli ve yabancı bütün şirketler üretkenliği artırır
- Üretkenliğin önündeki engelleri ve kısıtlamaları hafifletir
- Sanayiler arası bağları ve tamamlayıcılığı vurgular
- Yerel seviyedeki girişimleri destekler

Rekabeti Geliştirici

Kümelenmenin Faydaları!!!

**Verimlilik
Artışı/ Gelişimi**

- Girdilere ve işgücüne kolay erişim
- Firmalar arası koordinasyonda kolaylık
- En iyi uygulamalarının hızla yayılımı
- Artan işletme üretkenliği
- Şirketlerin azalan riskleri

**Yenilikçilik
Artışı/ Gelişimi**

- Yenilik fırsatlarını keşfetmede kolaylık
- Tedarikçiler ve diğer kuruluşlardan sürekli ve hızlanan bilgi akışı
- Proje geliştirmede kolaylık
- Yeni iş olanaklarına teşvik

**Girişimcilik
Artışı/Gelişimi**

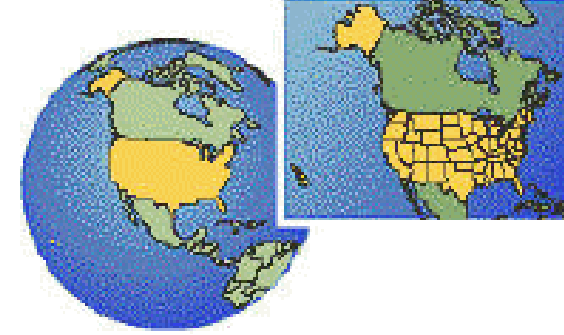
- Fırsatların Kolay Tespiti
- Düşük sektöre giriş engelleri
- Artan iletişim ve güven ortamı
- Yeni iş olanaklarına teşvik
- Sinerji ortaya çıkarması

**SÜRDÜRÜLEBİLİR
REKABET
AVANTAJI
&
YÜKSEK KAR**

Kümelenme Temelli Ekonomik Kalkınma

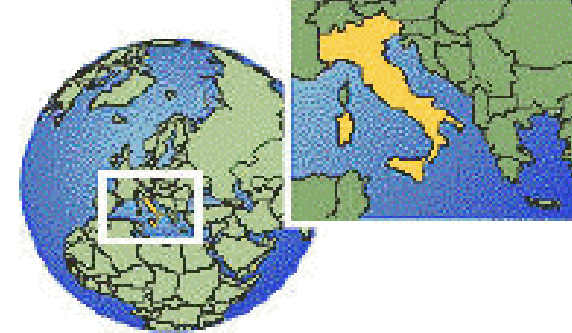
✓ Kuzey Amerika

Tüm hükümet kademelerinde politika üreten kurumlar arasında kümelenme kavramını yaygınlaşmakta ve devlet politikası olarak kabul görmektedir.

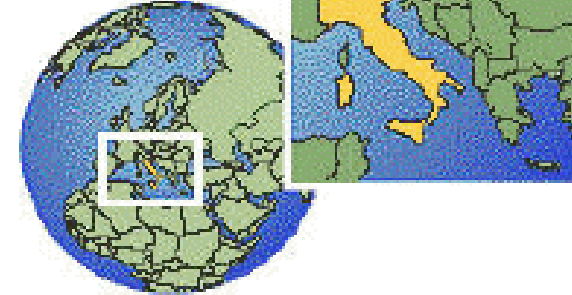
✓ Güney Amerika

Honduras, Costa Rika, Şili.....

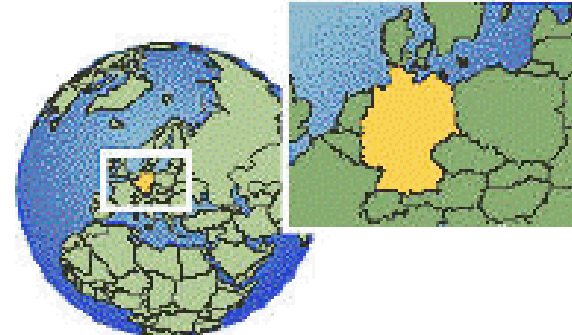
✓ Avrupa Birliği Ülkeleri ve İskandinav Ülkeleri

Almanya, İngiltere, İspanya, ...İsveç, Finlandiya, Norveç

✓ Orta Doğu ve Uzakdoğu

İsrail, Suudi Arabistan, Ürdün, Mısır, Filistin, Japonya

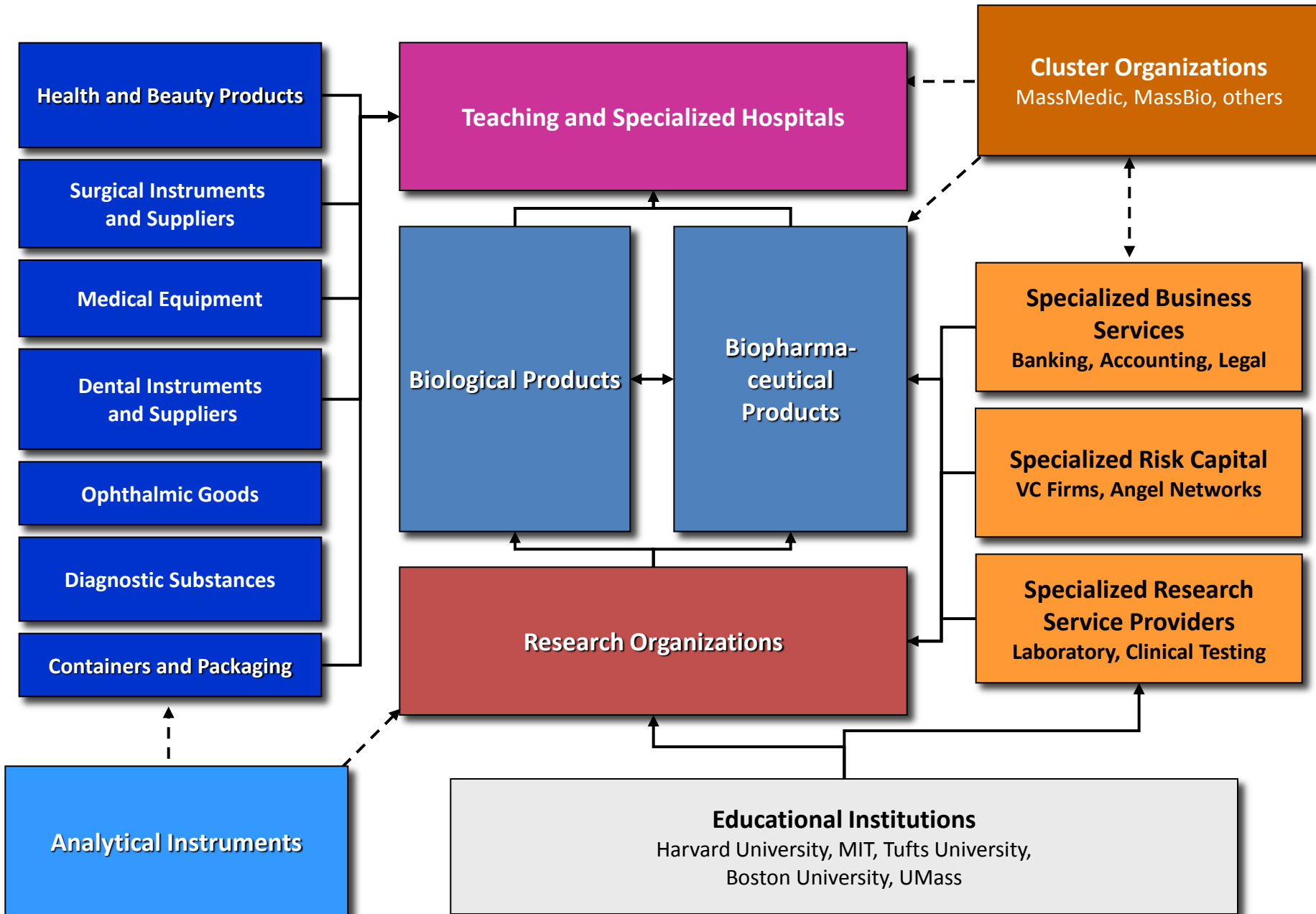

✓ Rusya ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri

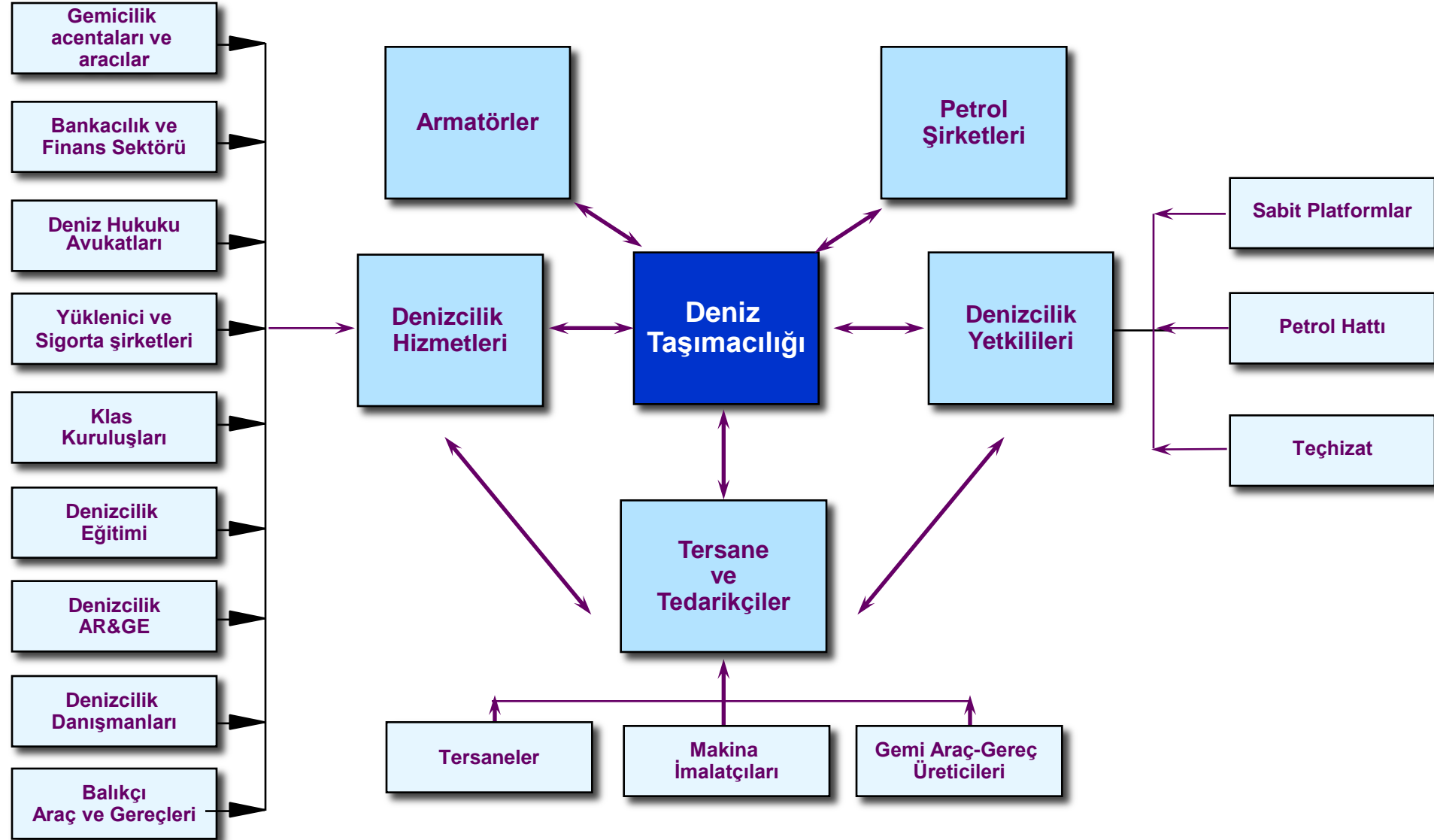
Rusya, Kazakistan, Azerbaycan, Ukrayna....

Boston Yaşam Bilimleri Kümelenme Analizi

Norveç Deniz Taşımacılığı Kümelenme Analizi

HASSAS

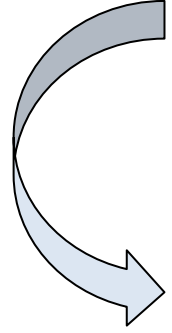
Kümelenme Temelli
Sektörel Gelişim Projesi

Kümelenme Temelli Gelişim Projesi

Amacı

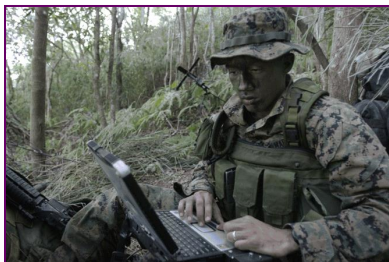
Sektörün uluslararası rekabetçilik gücünü artırarak bölgesel ve küresel bir oyuncu olmak

Bölgenin küresel arenada rekabet edebilecek potansiyele sahip olarak görülen HASSAS sektörünün ulusal ve uluslararası rekabet gücünün artırılması ve sürdürülebilir hale getirilmesi

HASSAS Sektörel Alt Segmentleri

C4ISR/EW/IO

CBRNE

Savaş Destek Üniteleri (CSSE)

Sabit Kanatlı Uçak

Füzeler& Roketler

Mühimmat

Döner Kanatlı Uçak

Gemiler

Taktiksel Araçlar

Eğitim & Simülasyon

İnsansız Sistemler

Silahlar

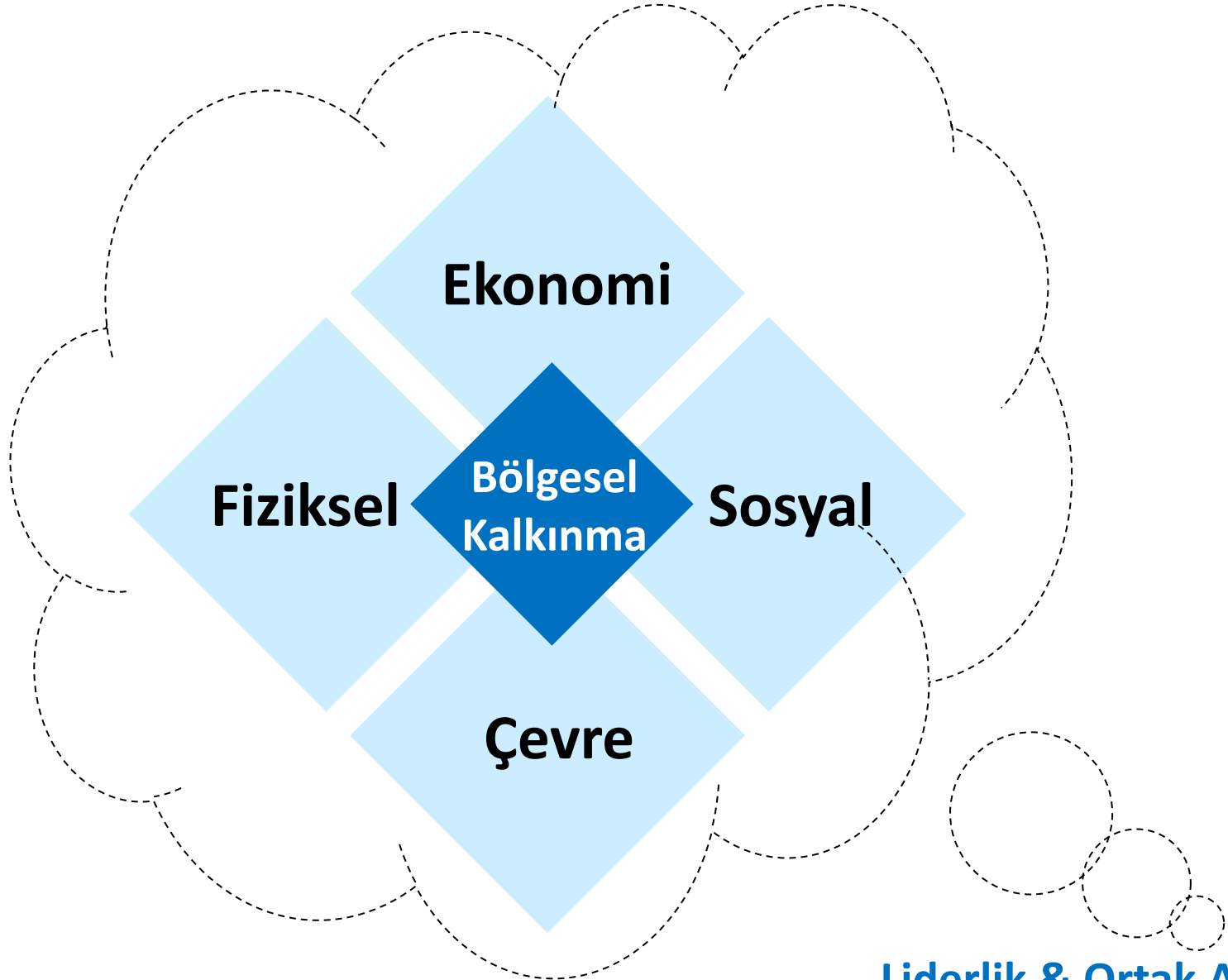
C4ISR : Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance
EW/IO : Electronic Warfare/ Information Operations

Bölgesel Savunma Bütçeleri ve Harcamaları

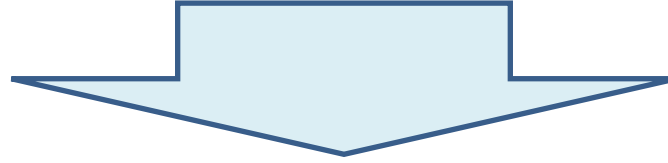
Year	Africa (\$ Billion)	Asia-Pacific (\$ Billion)	Europe (\$ Billion)	Latin America (\$ Billion)	MENA (\$ Billion)	North America (\$ Billion)	S&CA (\$ Billion)
2014	6.47	136.39	115.94	19.41	64.70	278.21	25.88
2015	6.50	144.00	117.00	21.00	65.00	279.00	26.00
2016	6.60	150.00	119.00	21.00	70.00	275.00	26.00
2017	6.70	165.00	120.00	21.10	75.00	275.00	27.00
2018	6.75	170.00	121.00	19.90	76.00	275.00	27.30
2019	6.80	174.00	122.00	20.40	78.60	280.00	28.60
Total	39.82	939.39	714.94	122.81	429.30	1,662.21	160.78
CAGR (%)	1.0	5.0	1.0	1.0	4.0	0.1	2.0

2014 yılı toplam küresel satınalma 647.000.000 \$
2019 yılı toplam küresel satınalma tahmini 710.400.000 \$

Kalkınmanın Temel Boyutları

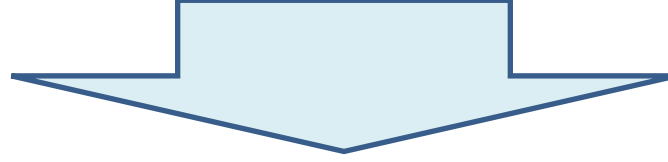
Uluslararası Gerekçe

Uluslararası Dokümanlarda Rekabetçilik Temelli Kalkınma Stratejileri

- Lizbon Stratejisi (2000-2010)
- Katılım Ortaklığı Belgesi (2006)
- Topluluk Stratejik Rehberi (2007-2013)
- Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP)(2007- 2013)

Ulusal Gerekçe

Ulusal Plan ve Programlarda Rekabetçilik Temelli Kalkınma Stratejileri

- Kalkınma Bakanlığı 10. Kalkınma Planı

- Orta Vadeli Program

- Bakanlıkların Stratejik Planları

- Kalkınma Ajansları Bölge Planı

- Bilgi Üreten Kurumların Stratejik Planları

- Üniversitelerin Stratejik Planları

Hedefler

- ✓ Kümelenerek Bölgesel İhracatın arttırılması.
- ✓ Çalışan başına milli gelirin 35.000 USD'a çıkarılması
- ✓ Nitelikli ek istihdam sağlanması
- ✓ Bölgenin mekânsal ve fiziksel alanlarının genişletilmesi
- ✓ Temel yeteneklere bağlı olarak Bölgele'rin markalaşması
- ✓ Bölgesel rekabetçiliğin artması ve sürdürülebilir hale gelmesi

Araştırmanın Yöntemi

Proje Temel Yaklaşımı (4-T Modeli)

Teşhis <i>Discovery</i>	Tarif <i>Define</i>	Teşmil <i>Deploy</i>	Tatbik <i>Drive</i>
Paydaşların beklentilerini, algılarını, problemlerini anlamak. Bölgesel varlıkları ve dinamikleri araştırmak.	Sorunlarını tanımlamak gerekçe- lendirmek, politikalar belirlemek ve projeler geliştirmek.	Meseleleri, işleri, projeleri paydaşlara sahiplen- dirmek.	Politikaların uygulanmasını izlemek, hatalarını gidermek, projeleri denetlemek.

Projenin Yöntemi

Projenin Temel Aşamaları

1. Aşama : Mevcut Durum Analizi (MDA)

2. Aşama : Bölgesel ve Sektörel GZFT Analizi (SWOT)

3. Aşama : Sektörel Uluslararası Rekabetçilik Analizi (URA)

4. Aşama : Mezo-Mikro Düzey Sektörel Kümelenme Analizi (SEKA)

5. Aşama : Kümelenme Temelli Stratejik Eylem Planı (KÜSEP)

6. Aşama : Kümelenme Temelli Uygulama ve Gelişim Programı (KÜGEP)

Veri Toplama Yöntemleri

- **İkincil Veri Toplama Teknikleri**

- ✓ Bölgeye yönelik dokümanların analizi
- ✓ Rakip bölgelerin detaylı analizi

- **Birincil Veri Toplama Teknikleri**

- ✓ Odak Grup Toplantıları
- ✓ Derinlemesine Mülakatlar
- ✓ Saha Ziyaretleri

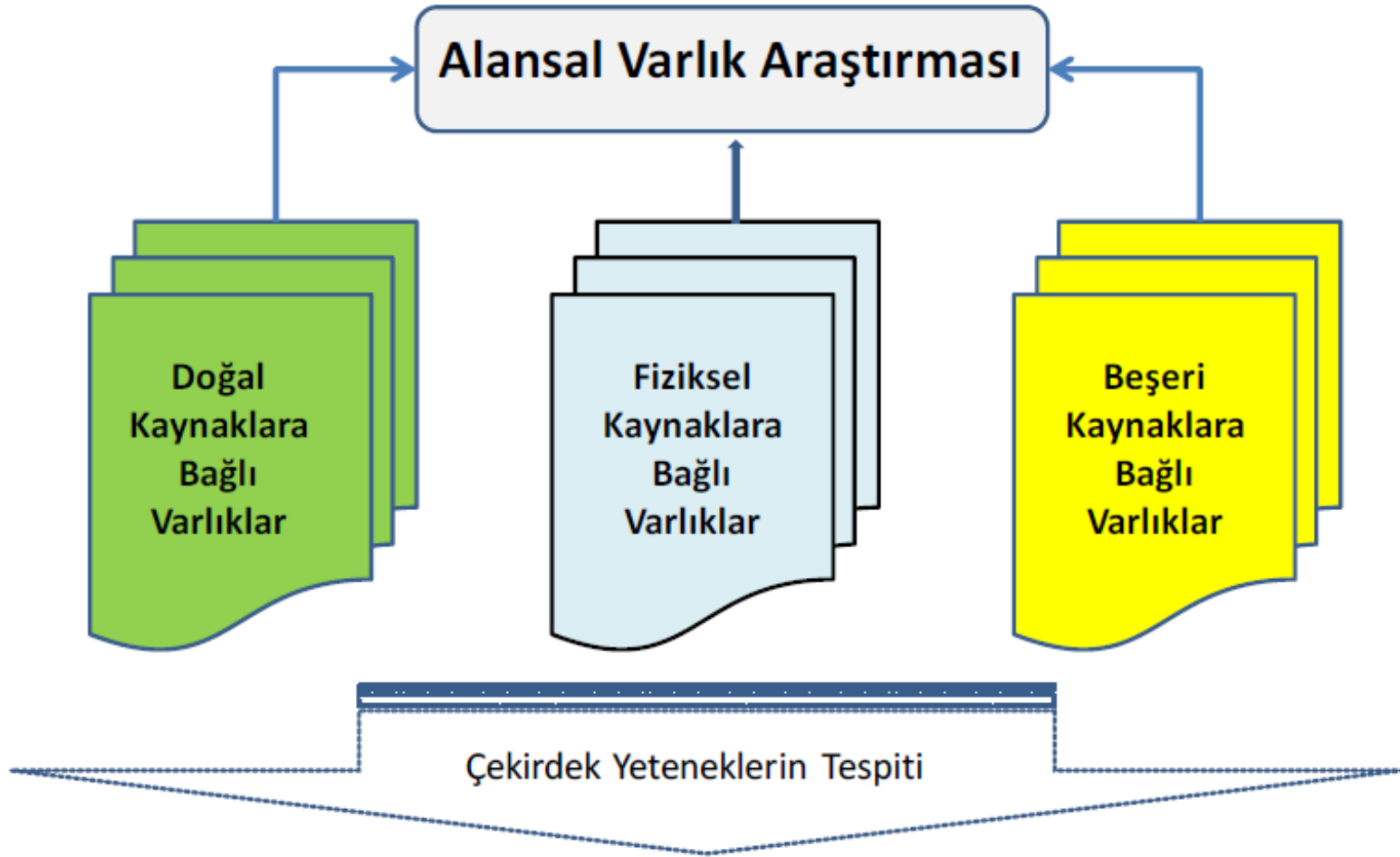
- **Genel Stratejiler Grubu**

- ✓ Teknoloji
- ✓ Üretim
- ✓ Pazarlama
- ✓ Arazi geliştirme
- ✓ Finans
- ✓ Regülasyon
- ✓ İnsan kaynakları
- ✓ Ar-Ge

- **Sektörel Gruplar**

- ✓ Sektör ana oyuncular
- ✓ Sektörel STK
- ✓ Sektörel uzmanlar

Alansal Varlık Araştirması (AVA) Analizi

GZFT Analizi (SWOT)

Sektörel Uluslararası Rekabetçilik Analizi (URA)

DEVLET

Devlet (Düşük- Orta)

- (4) Destekler, teşvikler, Hibeler ve Krediler
- (2) Mevzuat

Firma Stratejisi ve Rekabet Yapısı (Düşük)

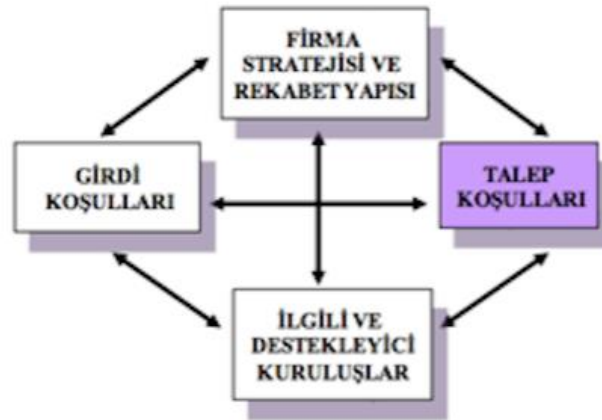
- (1) Firma stratejileri
- (1) Rekabet Yapısı
- (1) Kurumsallık
- (1) İnovasyon ve Ar-Ge Kapasitesi
- (1) İşbirliği
- (3) Küçükbaş ve Büyükbaş Hayvanların Durumu
- (2) Verimlilik Durumu

Girdi Koşulları (Düşük-Orta)

- (2) Tarımsal Altyapı
- (1) Tarımsal Üstyapı
- (2) İnsan Kaynakları
- (2) Hammadde
- (1) Finansal durum
- (2) Hayvanlar

Talep Koşulları (Düşük- Orta)

- (3) İç Talep
- (1) Dış Talep
- (2) Özelleştirilmiş ürünler, nitelikli müşteri

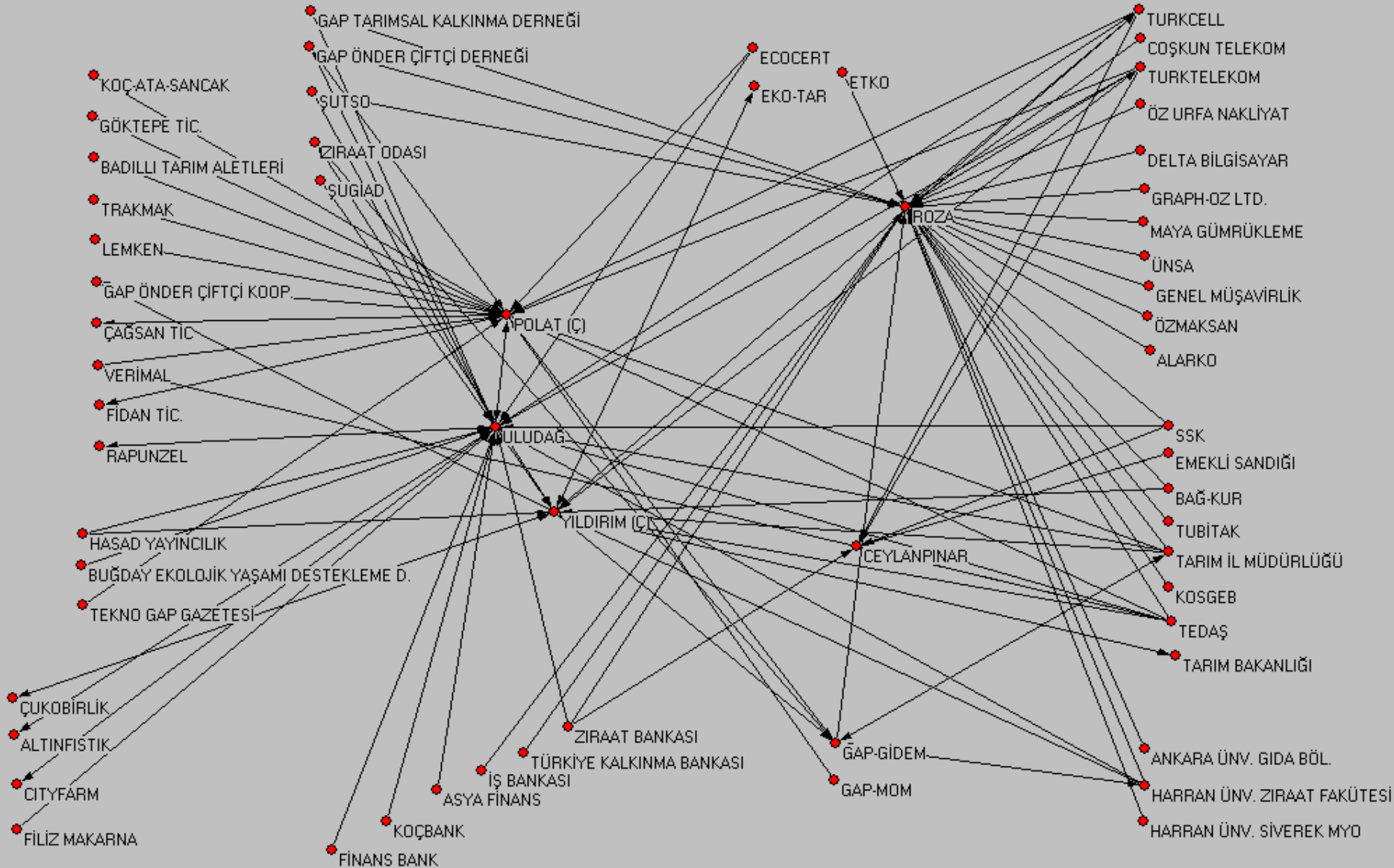
İlgili ve Destekleyici Kuruluşlar – Kümelenme Formasyonu (Orta)

- (4) Eğitim Kurumları
- (4) Bilgi Üreten Kurumlar
- (1) Sivil Toplum Kuruluşları
- (2) Tedarikçiler
- (3) Finansal Kurumlar
- (2) Aracılar
- (2) Destekleyici Oyuncular

Mikro Düzey Kümelenme Analizi (SEKA)

Bilim Kurulu Üyelerimizin Katıldığı Referans Projeler: GAP Bölgesi Organik Tarım Sektörü Mikro Düzey Kümelenme Analizi

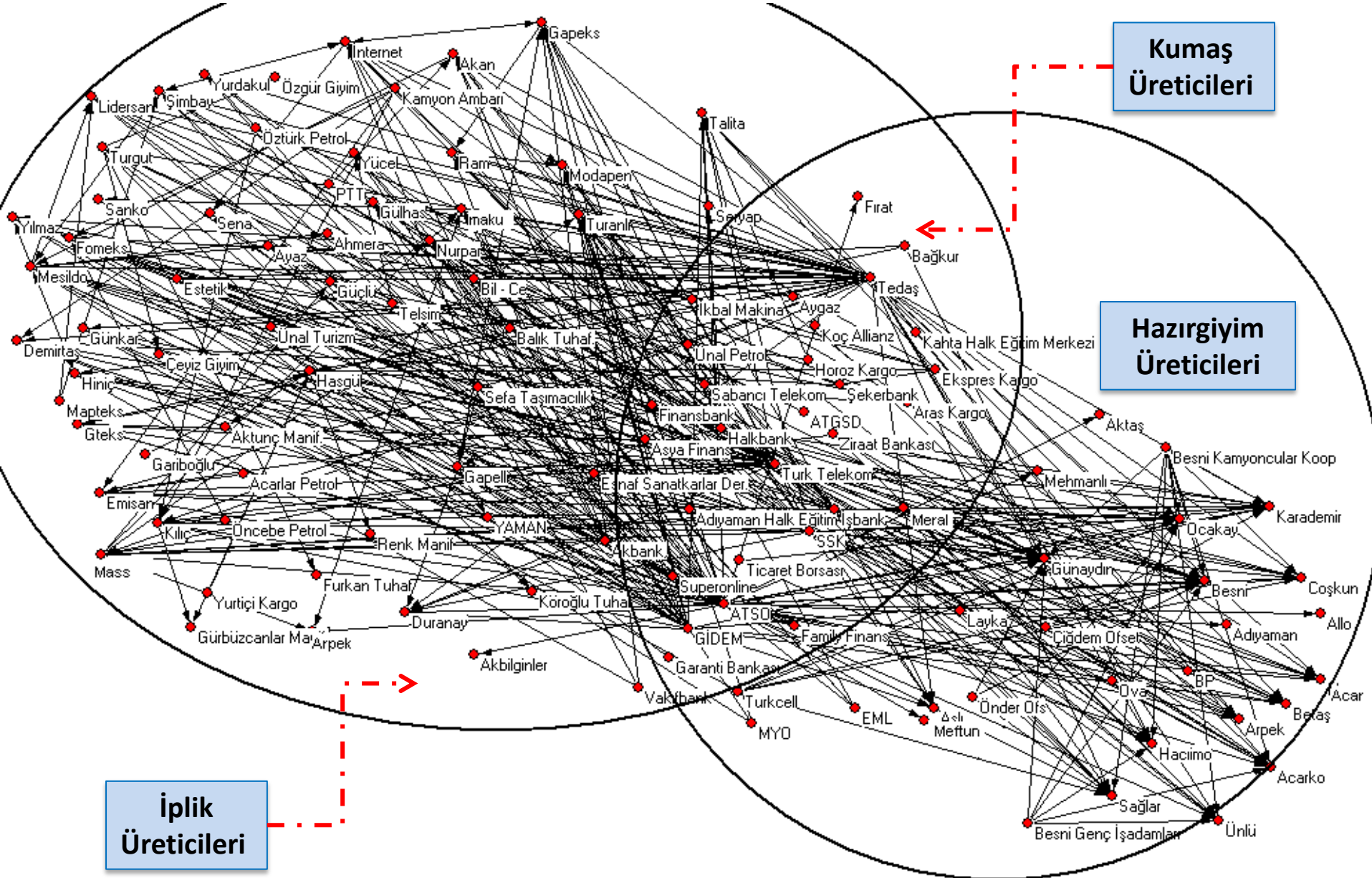

Bilim Kurulu Üyelerimizin Katıldığı Referans Projeleri: Adıyaman İli Hazır Giyim Sektörü Kümelenme Geliştirme

KÜMELENME TEMELLİ STRATEJİK EYLEM PLANI (KÜSEP)

Proje Yönetim Takımı Üyeleri

Seçilmiş Proje Ekibi Üyeleri

Prof. Dr. Ahmet Kala
T.C. Cumhurbaşkanlığı Ahilik
Araştırmaları Danışmanı
İstanbul Üniversitesi İktisat Tarihi
Ana Bilim Dalı Başkanı
AHİSİAD Bilim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. İsmail Hakkı Eraslan
Kocaeli Üniversitesi
Bağımsız Danışman

Prof. Dr. Şaduman Okumuş
Gedik Üniversitesi
Bağımsız Danışman

Prof. Dr. İsmail Bakan
Kahramanmaraş Üniversitesi
Bağımsız Danışman

Prof. Dr. Reha Saydan
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Koordinatörü

- Prof. Dr. Uğur Yozgat/ Kültür Üniversitesi
- Prof. Dr. Ertuğrul Karaçuha/ İstanbul Teknik Üniversitesi
- Prof. Dr. Ercan Öztemel/ Marmara Üniversitesi
- Prof. Dr. Alper Ertürk/ Düzce Üniversitesi
- Prof. Dr. İzzet Kılınç/ Düzce Üniversitesi
- Prof. Dr. M. Akif Öncü/ Düzce Üniversitesi
- Prof. Dr. Metin Türkay/ Koç Üniversitesi
- Prof. Dr. Mesut Güner/ Yıldız Teknik Üniversitesi
- Prof. Dr. Metin Ercan/ Boğaziçi Üniversitesi
- Prof. Dr. İ. Hakkı Toroslu/ ODTÜ
- Prof. Dr. Murat Kasımoğlu/ İstanbul Ticaret Üniversitesi
- Prof. Dr. Funda Sivrikaya/ Bilgi Üniversitesi
- Prof. Dr. Ramazan Aktaş/ TOBB Üniversitesi
- Prof. Dr. Ali Halıcı/ Başkent Üniversitesi
- Prof. Dr. M. Akif Yörük/ Erzurum Atatürk Üniversitesi
- Prof. Dr. İsmail Efil/ Bursa Uludağ Üniversitesi
- Prof. Dr. Erinç Yeldan/ Bilkent Üniversitesi
- Prof. Dr. Erhan Akın/ Fırat Üniversitesi
- Prof. Dr. İbrahim Türkoğlu/ Fırat Üniversitesi
- Prof. Dr. Alaaddin Yüksel/ Bingöl Üniversitesi
- Prof. Dr. Ahmet Bardakçı/ Pamukkale Üniversitesi
- Prof. Dr. Ahmet Yıldız/ Erzurum Atatürk Üniversitesi
- Prof. Dr. Edibe Sözen/ Kalyoncu Üniversitesi

KÜMELENME TEMELLİ
UYGULAMA VE GELİŞİM
PROGRAMI (KÜGEP)

Tamamladığımız Önemli Çalışmalar

• Türkiye Verimlilik Uygulamaları Stratejik Eylem Planı

• Türkiye Enerji Verimliliği Stratejik Eylem Planı

• Türkiye Ar-Ge ve İnovasyon Stratejik Eylem Planı

• İstanbul Finans Merkezi Sosyo-Ekonomik ve Mekansal Gelişim Stratejileri Eylem Planı

• OECD İstanbul Metropolitan Alan Çalışması

• İstanbul Sanayi ve Hizmet Sektörleri Kümelenme Analizi

• Diyarbakır İli Kümelenme Temelli Kalkınma Stratejik Eylem Planı

• OSTİM OSB Havacılık ve Savunma Sanayi Sektörü Kümelenme Analizi

• DAP Bölgesi İlleri (14 İl) Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık Master Planı

• Elazığ İli Kalkınma Stratejik Eylem Planı

• Van İli Vizyon 2023 Kalkınma Stratejik Eylem Planı

• Bolu İli Turizm Sektörü Kümelenme Temelli Kalkınma Stratejik Eylem Planı

• Konya ve Karaman İlleri Turizm Sektörü Kümelenme Kalkınma Stratejik Eylem Planı

• Muğla İli Turizm Sektörü Kümelenme Temelli Kalkınma Stratejik Eylem Planı

• İstanbul Sanayi ve Hizmet Sektörleri Rekabetçilik Analizi

• Samsun Medikal Sektörü Kalkınma Stratejik Eylem Planı

Not: Yetkin tecrübeye sahip olan ekibimiz, 15 yıldır, belirtilen çalışmaların yanı sıra 200'e yakın proje tamamlamıştır.

KÜMELENME TEMELLİ STRATEJİK PLAN AHİSİAD

Ahi Sanayici ve İşadamları Derneği

